

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

школярів

Кремєниця Анастасія Досвід реалізації педагогічної освіти батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 51

Кузнєцова Наталія Досвід організації педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 52

Садовнича Анастасія Організація педагогіки партнерства у процесі соціалізації молодших школярів 53

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Козорог Вероніка Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості 54

Пашкова Марина Особливості організації психолого-педагогічного супроводу академічно обдарованих учнів 55

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Бережна Ольга Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні 56

Борисовська Юлія Дидактика К.Д. Ушинського 57

Гасанова Гюльшад Джамал кизи Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти 58

Демченко Наталія Народна педагогіка про формування працелюбства у дітей 59

Дрозд Юлія Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка 60

Мацишина Світлана Методи навчання читання в домашній освіті першої половини XIX ст. 61

Мирошнікова Ганна Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо гуманістичного виховання молодших школярів 62

Навроцька Катерина Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо вимог до особистості вчителя 63

Підгорна Тетяна Педагогічні погляди С. Русової щодо виховання особистості 64

Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського 65

Хоменко Юлія Цінності сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 66

Шведова Наталія С. І. Миропольський про роль просвітництва 67

Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка

Дрозд Юлія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко

Аналіз архівних джерел, звітних документів про діяльність педагогічних спілок Слобожанщини досліджуваного періоду показав, що протягом значного проміжку часу Б. Грінченко в тій чи іншій мірі був причетний до створення або активної роботи практично всіх просвітніх організацій кінця XIX - початку XX століття. Так, 1881 року Б. Грінченко організовує першу педагогічну спілку зі своїми приятелями – однодумцями Д. Пісочинцем та І. Спілкою. Влітку 1891 року в Харкові було засновано «Братство Тарасівців», в якій Б. Грінченко брав активну участь. До братства входили відомі діячі культури М. Коцюбинський, М. Вороний, В. Самійленко, В. Шемет та багато інших. В травні 1906 року за ініціативою Б. Грінченка, В. Доманицького та С. Єфремова засновано Всеукраїнську учительську спілку (ВУС), в якій київські українофіли вели боротьбу за відродження національної школи на Україні.

Для результативної та цілеспрямованої роботи київського товариства «Просвіта» у 1906 році Б. Грінченко складає Статут, який став основою роботи Товариства. Основні напрямки культурно-просвітницької діяльності товариств «Просвіта»: українізація народної освіти; культурно-просвітницька діяльність серед населення; поширення українського друкованого слова.

У своїй культурно-просвітницькій діяльності «Просвіти», за ініціативою Б. Грінченка, надавали велике значення поширенню серед народу українського друкованого слова. Прикладом реалізації програми діяльності товариства «Просвіта» було активне впровадження по всій Україні лекцій, літературних вечорів, відкриття громадських бібліотек тощо. Поєднання лекції з музичним вечором стало основною формою масових заходів, влаштованих київською «Просвітою».

Товариства «Просвіта» (Київ, Чернігів, Львів, Одеса та інші) активно співпрацювали з іншими легальними культурно-просвітницькими організаціями, зокрема, музичне товариство «Боян» у Києві (грудень 1906 року), травень 1906 року, за ініціативою Б. Грінченка, В. Доманицького та С. Єфремова створюється Всеукраїнська учительська спілка (ВУС). Для поширення справи відродження національної культури відбувається поширення взаємодії з товариством учительської допомоги (м. Полтава – Спілка вчителів-українців), товариства грамотності (м. Харків, м. Катеринослав, м. Херсон, м. Чернігів, в повітових містах), Українське наукове товариство у Києві (УНТ).

«Просвіта», завдяки активній та наполегливій діяльності її засновника – Б. Грінченка, стала основною і найбільш поширеною громадською спілкою, яка надихнула український народ до розвитку національної самосвідомості, консолідувала всі прошарки українського суспільства з метою національного пробудження свого народу. «Просвіти» підняли дух українців, почуття національної та людської гідності, піднесли інтерес до свого народу, своєї культури і літератури.